

[Poul Hartling.]

interessesfællesskab, som findes imellem Europa og USA, og den nødvendige gensidige hensyntagen, som må etableres, ikke mindst i monetære og handelsmæssige sammenhænge.

USA og Europa er ikke og kan ikke være enige om alle politiske spørgsmål, det skal de heller ikke være, men de kan ikke undvære hinanden, og derfor må de kunne tale sammen uden gensidige misforståelser og uden gensidig mistænkeliggørelse. De må kunne informere hinanden, og de må kunne etablere et samarbejde imellem de åbne samfund i den frie verden. I London mødte Kissingers tale et, som det hedder, ægte og varmt velkommen, og man betegnede den som betydningsfuld og konstruktiv.

Jeg har med glæde og interesse hørt, at den socialdemokratiske ordfører såvel som ministeren har givet udtryk for en positiv holdning til talen. Jeg opfordrer den danske regering til at modtage talen på en sådan positiv måde og til at yde sit bidrag til den dialog, der nu lægges op til. Danmark er medansvarlig for Europas politik. Danmark skal, som jeg sagde, ikke længere sidde på balkonen og kritisere dem, der går forbi, og det må give sig udtryk både i denne sammenhæng her og i andre. For når vi ikke skal hengive os til den selvgoede rolle som verdensfjerne moralister, men må tage den langt sundere og mere rimelige rolle op som europaanære medansvarlige, må det naturligvis også føre til, at dansk udenrigspolitik og også debatterne her i salen får et lidt andet præg, end vi så ofte desværre har set de senere år. Det forekommer mig, at regeringen og udenrigsministeren er på vej ind i mere ansvarlige baner, og det skal de ikke møde bebrejdelser for. Gid det må vinde og vare.

Det vil så også betyde, at SF ikke får indflydelse på den del af regeringens politik, og det vil betyde, at når socialdemokratiet igen kommer i opposition, kan de ikke være lige så uansvarlige på udenrigspolitikens område, som de var sidste gang. Det er nemlig en af forskellene på denne regering og den forrige regering, at denne regering har en loyal og ansvarlig opposition. Det havde vi ikke, da vi var i regering. Gang på gang var vi ude for, at socialdemokratiet simpelt hen forlod sine udenrigspolitiske standpunkter

blot for at bringe VKR-regeringen i vanskeligheder. Socialdemokratiet gik så vidt, at de stillede dagsordener, som stred imod, hvad de hidtil havde sagt endog samme dag, og som de da heller ikke siden har villet vedkende sig. Det er naturligvis at misbruge udenrigspolitikken, når man anvender den til indenrigspolitiske manøvrer. VKR kunne på tilsvarende vis bringe den socialdemokratiske regering i vanskeligheder, hvis vi ville stemme sammen med SF i et EF-spørgsmål eller i et NATO-spørgsmål. Regeringen ved, at det falder os ikke ind. Regeringen ved, at venstre misbruger ikke markedspolitikken eller udenrigspolitikken til indenrigspolitiske manøvrer. Når regeringen ved dette, så kan man også vente, at den loyalt vil stå sammen med os andre om sikkerhedspolitik og udenrigspolitik og holde op med at lade sig piske af SF.

Så sent som ved den sidste debat her i tinget for 1 år siden, i april 1972, stillede den socialdemokratiske ordfører en dagsorden i 5 punkter, der alle var vendt imod USA. Det er lidt usædvanligt, at et regeringsparti stiller en dagsorden til sin regering på forhånd. Man skulle tro, at man i socialdemokratiet, sådan som det så smukt lød i dag, kunne nøjes med at sige tak og tak til sin minister og være tilfreds med ministerens redegørelse. Men nej. Her skulle der stilles en dagsorden, tydeligt nok for at komme SF i forkøbet. Man ville hellere selv, end man ville lade sig tvinge til noget. Man havde selvfølgelig ikke behovet dette, hvis man havde haft ryggrad nok til at sige nej til SF, for regeringen havde og har et stort flertal for sin udenrigspolitik sammen med os andre. Som jeg sagde, er der nu tegn på en noget fastere linje. Jeg glæder mig over det, jeg lykønsker til det, og jeg håber, at den må blive fastholdt.

Udenrigsministeren har nylig proklameret og gentager i sin redegørelse i dag, at det er regeringens princip, at man vil etablere diplomatisk forbindelse med alle lande uden at skele til, om disse landes styreform er os sympatisk eller ej. Det er et rigtigt og et godt princip.

Da jeg havde været udenrigsminister en snes dage i 1968, havde jeg lejlighed til at hævde ganske tilsvarende synspunkter her i folketinget. Jeg sagde bl. a. om spørgsmålet diplomatiske forbindelser — det var Græ-